

ministrations. Dette gjælder om alle Eiendommene haade Gaarde og Skovene. Jeg maa fremdeles gjøre opmærksom paa, at man ofte er i en stor Illusion, naar man gjør disse forbeelagte Beregninger over, at den og den Eiendom kan man sælge til den og den Priis. Man sætter den til Auction og faaer den solgt til en høi Priis; Kjøberen udbetaler da maaskee $\frac{1}{2}$ eller mindre af Kjøbesummen og har da maaskee ikke en Skilling at drive Eiendommen med; saa sidder han og hugger sig igjennem og laaner for at kunne betale Renterne; naar han da ikke længer kan blive ved Eiendommen, gaaer den til Auction, og saa maa Creditor tage den igjen. Dette kan meget godt ogsaa skee i dette Tilfælde. Derfor troer jeg, at saadanne Stiftelser gjøre meget bedre i — naar det netop ikke træffer sig, at der kan sluttes en meget forbeelagtig Handel — at udbyde deres Gaarde til Vortforpagtning paa gode, fornuftige og rimelige Betingelser og see at faae Mænd til at forpagte dem, som have Noget i deres Lomme, og da at lade dem beholde dem. Saa faae de Forpagtere, som tjene Penge, og selv faae de en god Indtægt af deres Gaarde og Gaardene tilbage i god Stand. Hvad Skovene angaaer, maa jeg sige, at 4 Rd. af 1 Tønde Land er ikke særdeles Meget, men jeg troer dog, det er et godt Udbytte. I ethvert Tilfælde er det klart, at det, at man i flere Aar har havt en ringe Indtægt af en Skov, beviser paa ingen- somhelst Maade, at man skal sælge den. Der- til maa komme ganske andre Omstændigheder i Betragtning. Man maa undersøge, hvilke Arbeider der ere anvendte paa Skovene, og hvorvidt disse Arbeider stilles en fornuftig Udsigt om et bedre Udbytte for Fremtiden. Sorø Stiftelse er ikke stillet saaledes, at den for at gjøre Penge i Diebliffet absolut skal sælge; den er saaledes stillet, at den overmaade godt kan afvente de kommende Tidens heldige Resultat, naar Skovene have forbedret sig. Ja, Sorø er i Grunden i en anden Retning saaledes stillet, at jeg finder det yderst naturligt, at det lader Træerne groe i Skovene og ikke sælger Skovene; thi jeg synes, at der er stærk Appetit paa dets contante Penge.

Oppermann: Med Hensyn til hvad der blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for

Nibe Amts 1ste Valgkreds (Rosengørn) skal jeg blot bemærke, at jeg, efter at have for nogle Aar siden anvendt et Par Dage paa at gjøre mig bekendt med Skovene ved Sorø — i Forveien havde jeg meget nøie studeret de Documenter, som jeg kunde faae fat paa i Cultusministeriet, hvor jeg mødte megen Forekommenhed — med fuldkommen Overbeviisning kan sige, at den, som troer, at der ud af Sorø Skove i Diebliffet, uden at ødelægge Skovene, kan tages mere Ved det ene Aar end det andet, end der nu efter Planen tages, gjør en feil Regning. Jeg hørte vel, at den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valgkreds (A. Hage) nævnte med høi Tale, at man kunde faae 100 pCt. mere, men det var, vel at mærke, af alle Eiendommene, ikke af Skovene alene. Jeg skal ikke nægte, at jeg nok gad seet dette Regnestykke, hvorledes den ærede Rigsdagsmand tænker sig, at denne forøgede Indtægt skulde komme ind, naturligviis under den Forudsætning, at man ikke fører en Røverbestyrelse, saaledes at Eiendommens Capitalværdi forringes.

G. Winther: Med Hensyn til det Forslag, der er stillet af Rigsdagsmanden for Dønsø Amts 6te Valgkreds (Johannsen), om 1000 Rd. mere til høiere Underviisning for den vøgne Ungdom paa Landet, skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg i Principet er enig med den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), at det er Befolkningen selv, der maa tage sig af denne Sag, naar det virkelig skal blive til Noget. Nu er der jo imidlertid engang bevilget Penge, for Diebliffet 10,000 Rd., tilhjælp for slige Skolers Indretning, og vi have jo nu ogsaa hørt, at der fra en vis Egn er gjort Ansørgelser fra Befolkningens Side for at tilveiebringe en Skole for deres Egn, hvortil de have begjært et Tilskud af Staten. Under disse Omstændigheder kan jeg derfor ikke see, at der er nogen Feil ved at give et Tilskud som det, der er begjært; thi det er min Overbeviisning, at det i ethvert Tilfælde er rigtigere at anvende Penge til nye Anlæg af denne Art end at understøtte dem, der allerede i lang Tid have eksisteret i en vis Egn. Naar nemlig en Egn i nogen